

זמנות לתמר

הדלקת הנרות	4.19
חצות היום והלילה	11.25
עלות השחר	4.36
נין החמה	6.15
סוף זמן קרי"ש	8.01 - 8.47
סוף זמן תפילה	9.40
שקיעת החמה	4.40
מוצאי ש"ק	5.53

הזמנים לפי אופק בני ברק

יורל ע"י
התאחדות אברכים
"ויואל משה"
ד' סאטמאר
נתייחד ע"י כ"ק מרן וברכה"ק זי"ע
בנשיאות כ"ק מרן רבינו שליט"א
בעה"ק ירושלים הובכ"א

גלוז קב"ו - שנה ה' - וירא תשס"ט

לרגל הופעתו של כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א:

זה היום קיוינו לו - רני ושמחי בת ציון

היה זה בחג השבועות דשנת תשט"ו כאשר זכו אלפי אנשי שלומינו לחסות בצל הקודש, וקהל האלפים הצטופף מקיר לקיר, הדוחק נורא, עומדים לחוצים על בוהן הרגלים לחטוף מבט על תואר פני מרן רבינו הקוה"ט בעל דברי יואל זי"ע הניצב על הבימה לקראת אמירת ה"אקדמות".

בין הנדחקים נראה הגאון הישיש, הצדיק רבי יונתן שטייף זצ"ל. שאלו מאן שהוא בלחש תוך כדי דחקו, הלא קשה למר לסבול הדוחק? השיב לו אף הוא בלחש רחש: "אשר אמרנו בצלו נחיה" ... לאמר: חיים אנחנו בצלו של מרן שליט"א (זי"ע) וכדאי לסבול ולהמקך בכדי להסתכל באור פניו.

עומדים אנו כעת בחודש מר-חשון ימים ספורים אחרי אשר זכו בני חו"ל אלפי אנשי שלומינו, להסתופף בצל תומ"ר דכבוד קדושת רבינו הגה"ק שליט"א, כאשר עמדו צפופים והשתחוו רווחים, בימים הנוראים בבואו לפני המלך להיות עומד בתפלה ומרצה פני קונו כבן המתחטא לפני אביו, ונפשו שפך כמים לבקש רחמים על עם ד', ובדרשותיו הנוראות בראש השנה וביום הקדוש והושענא רבה כיבסו בני ישראל לבם כבורית בהתעוררות תשובה מתוך שבירת הלב, וכלו בדמעות עיניהם מגודל ההתעוררות והתרגשות. ובכן ויהי בישורון מלך בעת ההקפות, בעת אשר הונף ואשר הורם התורה הקדושה בעבודת הנענועים כשקם רבינו שליט"א, סליק ידוהו לגבי עיילא ושבח למארי עלמא וידו על העליונה לעשות פעולת צדיק, וכל הקהל הרצים יצאו דחופים לראות מחזה נורא ואיום, ובעננוע אותם השפיע שפע עליון מנוה אפריון, אשרי עין ראתה כל אלה.

והנה אנו בני ארעא קדישא הדין, רובא דרובא מאתנו לא זכינו השתא לראות וליראות בעבודת הק' והלא אמרנו "בצלו נחיה בגויים".

וע"כ מה מאוד שמח לבינו ותגל נפשינו לקבל פני הוד קדושת רבינו שליט"א ומלך ביופיו תחזינה עינינו, בהאי חודש מר-חשון אשר צדיקי קמאי רמזו עליה כי שפתות בני ישראל מרחשי"ן מתפילות הימים הנוראים, ומה עוד כי אמרו משמי קדשו של מרן קוה"ק בעל דברי חיים מצאנז זי"ע כי "חתונה בחודש אלול" היא הכנה דרבה לימים הנוראים.

ולאור כל זאת כאשר זוכים אנו להשתתף בשמחת בית קדשינו נצר מטעי רבותיה"ק עצי התמרי"ם בן הגה"צ רבי חיים צבי מייזליש שליט"א ראש ישיבתנו הק' בעיר התורה בני ברק יע"א, כאשר מלכינו בראשינו מרן הגה"ק שליט"א מופיע בתוכינו, הרי "חתונה בחודש חשון" היא המשכה לימים הנוראים ולימי שמחת התורה בחצרות קדשינו.

והשניה כי גדלה שמחתינו, כאשר נזכה כולנו בני איש אחד נחנו לשמוח בשמחת התורה שמחת סיום מסכתא ביצה שגולדה ביום טוב, כאשר מייסד חבורתא קדישתא הדין יפאר בהדרת קדושתו את המעמד הגדול והק' וישפיע עלינו מהודו והדרו ומדברות קדשו להתחזק בלימוד התורה אשר זאת היא מגמת חייו הט' מאז אותו יום אשר לקח על עצמו את ההנהגה, להרבות פעלים לתורה ולתעודה ולהגדיל תורה ולהאדירה בקרב אנשי שלומינו הסרים למשמעתו.

ויהוה מעמד קדוש זה לכולנו, להמשיך בדרך התורה הק' ולקבל השפעות קדושות מן השמים, כי אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש שבתי בבית ה' כל ימי חיי.

-המשך בעמוד ו'-

מענינא דיומא

בצל כנפיך יחסין חודש חשון בצל צדיקים

לשנות אצל הצדיק בחודש חשון הוא סגולה לפרנסה

שסגולה לפרנסה, לשהות אצל הרבי בר"ח תשרי חשון וכסלו, שר"ת של החדשים הוא חות"ך שם הפרנסה, או לנסוע לשבתות בראשית נח לך לך, שסופי תיבות של השבתות האלו הוא גם כנ"ל.

אמונת צדיקים, להרה"ק מהר"י מבעלזא זי"ע

הצדיק פועל ישועות בחודש חשון

חשון הוא מזל עקרב, וקשה ובי שייך לשרץ טמא כמו עקרב שיהיה לו מזל, וגם קשה על מאמר חז"ל שלשה באין בהיסח הדעת אלו הן משיח מציאה ועקרב, מה מורמוז בזה, ויל"פ שהצדיק נקרא עקרב ע"ד המשנה ועקיצתו עקיצת עקרב, עקרב הוא נוטריקון עושים ב'אימה ר'צון ק'נום, ולכן מזלם הוא בחודש חשון כי חודש חשון הוא לאחר חודש תשרי אשר הצדיקים עבדו את ה' במצוות יקרות, שופר סוכה לולב ואתרוג ועוד, אזי המה בכח לפעול בחודש חשון ישועות ישראל, ועקרב המורמוז לצדיק ג"כ בא בהיסח הדעת, כי אפילו ישועה מצדיק ג"כ בא בהיסח הדעת.

מצמית ישועות

ויהי בישורון מלך בהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל

ביום שיג הבעל"ט

נתאסף כולנו בנערנו ובקדונו בני איש אחד אנשי שלומינו בארה"ק

ונראשינו מלכינו כ"ק מרן רבינו מייסד חבורתנו שליט"א

להמעמד הגדול "התרוממות קרן התורה" וביעוס אנ"ש בארה"ק

לרגל סיום מסכת ביצה והתחלת מסכת שבועות במסגרת חבורתנו הק'

מלך ביופיו תחזינה עינינו שמח בשמחת התורה בצוותא עם מאות מסיימי מסכת ביצה ומתחילי מסכת שבועות

במעמד אדיר וקדוש זה קבל על עצמך להוסיף אמן ולהזק את השיעור תורה ואלף יחסר המזג אף י"ס אחד

כד
שלם מסכתא
עבידנא
יומא טבא
לרבנן

גדול
היה
המעמד
לה'
ולתורתו

מילי מעלייתא

וירא אליו ה' באלוני ממרא והוא יושב פתח האהל כחום היום. הנה האמת הוא שהבורא ברוך הוא נמצא בכל אחד מישראל,

ואפילו ברשע היותר גדול ובבעל עבירה היותר גדול ח"ו, והא ראייה שלכל רשע באים לו הרהורי תשובה בכל יום, וזהו וירא אליו ה', כתב סתם, ולא כתב "אל אברהם", כי קאי על כל אחד מישראל, שמתראה אליו ה' יתברך, באלוני ממרא, "אלוני" הוא לשון חוזק, "ממרא" הוא לשון המראה, פירוש: אפילו בחוזק ההמראה שממרא את פי השי"ת, דהיינו אפילו רשע גדול ח"ו, מתראה אליו השי"ת, דהיינו הרהורי תשובה שבאים לו, והוא יושב פתח האהל, פירוש שזה פותחים לו פתח, כחום היום, כשבא לו התלהבות הרהורי תשובה.

וירא אליו ה' באלוני ממרא. פירש"י הוא שנתן לו עצה על המילה לפיכך נגלה עליו בחלקו. והנה כל רואה יפלא וכי א"א יקח עצה מן ממרא על המילה. והנראה כי גדול המצווה ועושה ממי שאינו מצווה ועושה. והנה שאר המצוות כאשר יעשה אותם אף בלתי ציווי הבורא שוב כאשר יצוהו הבורא יהי' אז מצווה ועושה. אבל מצות מילה כאשר יהי' נימול פעם אחת שוב כאשר יצוהו השי"ת עליה יהי' אז כבר נימול ולא יוכל לקיימה אז ולא יהי' מצווה ועושה לעולם. ועל כן לא מל א"ע טרם שנצטוו. וזו העצה נתן לו ממרא שלא ימול. והנה הרא"ש ריש פסחים כתב פעמים מברכים על מצות כגון על ביעור חמץ. על מצות ציצית. ופעמים מברכים לעשות כמו לישב בסוכה. והחילוק הוא כאשר תהי' עובר לעשייתו כמו ביעור חמץ או ציצית יברך על. וכאשר כבר עשה כמו סוכה שהי' בסוכה מכבר ואח"כ מברך ולא יברך בחוץ אז יברך לישב בסוכה. והנה אם הי' אברהם מל א"ע שוב כאשר יצוהו השי"ת שוב לא יוכל לברך או על המצוה מילה אלא בלמ"ד ולא על מצות משא"כ שאר מצוות בין שעשאם פעם ובין שלא עשאם עדיין, בכל פעם היו עובר לעשייתו ומברך על מצות. וזהו שנתן לו עצה על המילה שלא ימול ויהי אז כשיצטוו עובר לעשייתו ויברך על המילה.

חתם סופר - תורת משה, מהדורא תניא

מילי דאבות

והוא עומד עליהם תחת העץ ויאכלו. איתא במדרש (שמו"ר פ"א ס"א) כשעלה משה למרום לקבל את התורה, בקשו מלאכי השרת לדחפו, צד הקב"ה קלסטרין

פניו דומה לשל אברהם, ואמר להם אי אתם מתביישין הימנו, לא זהו שירדתם אצלו ואכלתם בתוך ביתו. וצ"ב וכי בשביל לגימה זו שאכלו פעם אחד, בטלה טענתם מלקבל את התורה, ומה טענה יש בזה. ואפשר לומר שטענת המלאכים היה, כי יושבי הארץ לרוב טרדותיהם על המחיה ועל הכלכלה ושאר צרכי גופניות, לא יוכלו לעסוק בתורה, ויהיה התורה מונחת אצלם בקרן זוית, אין דורש ומבקש אותה, משא"כ מלאכי השרת יושבי השמים אין להם כל מניעות, ופנויים המה אל התורה, לכן אמרו תנה הודך על השמים, אבל בטלה טענתם מחמת המן שירד לאבותינו במדבר, ועי"ז למדו תורה ארבעים שנה בלי מניעה, והנה איתא במדרש, בשכר שאמר ואקחה פת לחם, הנני ממטיר לכם לחם מן השמים, נמצא שעל ידו זכו ישראל לקבל המן, ועי"ז בטלה טענת המלאכים, ובוזו יובן מדרש לא זהו שארחתם בתוך ביתו, ומשם זכו ישראל להיות אוכלי המן, ויוכלו שפיר לקבל התורה ולקיימה.

ויטע אשל בבאר שבע ויקרא שם בשם ה' אל עולם. י"ל דמבואר בספרים שלכך ברא הקב"ה כל העולמות בדרך עיגול, כגון השמים והארץ וגלגל חמה ומזלות, הכל בעיגולים ולא מרובע, כדי להורות שהקב"ה ממלא כל עולמין וסוכב כל עולמין, לית אתר פנוי מיניה, כמו שדבר עיגול יש בו השתוות ממרכו האמצעי לכל הקצוות, כך השגחתו ית"ש שיהיה לכל הנבראים, אבל דבר המרובע בלתי אפשר שיהיו כל הצדדים שווים, כי הזוויות הם רחוקים יותר מקצוות הצדדים. (עי' דרע קודש פ' תרומה). וי"ל דזהו הכוונה ויקרא בשם ה' אל עולם, שאברהם אבינו לימד את בני אדם דעת, כי השגחת הבורא ית"ש שיהיה בכל הנבראים, ועל דבר זה מוכיח העולם שנברא בעיגול, להורות שהשגחת הבורא היא כדוגמת העיגול אשר יש בו השתוות ממרכו האמצעי לכל הקצוות.

והשענו תחת העץ ואקחה פת לחם וסעדו לככם. כי הנה אורייתא וקוב"ה וישראל חד הוא, ואך בדרך זה ימצא שביל ודרך נכונה להגיע לדביקות בה', בלימוד התורה"ק ובקיום המצוות, וזה שאמר והשענו תחת העץ, זהו אילנא דחיי, והדרך להגיע אליה, שיהיה להתדבק בהבוכ"ע, ימצא רק כאשר יקיים ואקחה פת לחם, פ"ת בגימטריא תלמוד"י, היינו בלימוד גמרא ותוספות, וסעדו לככם במתיקות התורה, זהו העצה הנכונה ודרך הישרה שיגיע למצוא חפצו להתדבק בכל חי העולמים.

צוגעזאגט, וואס טוט איר, האט ער אים אויסגעוואשן די נשמה כמזמרה הרים בתשובה ביום כיפור.

☆☆☆

לפני שנסתלק הרה"ק מהר"ד מבעלזא, יצא יחזקאל בן הרה"ח ר' יצחק פוילישער) לרחוב וצעק בקולות שהרה"ק הוא מסוכן וכמעט גוסס, על כן יאספו כל החסידים, וכן עשו החסידים כל אחד בא להגרוע שטוב, הדוחק הי גדול מפני שבאו הרבה אנשים לבעלזא והגאון מטארינפאל הרה"ק ר' פייזש יאבראבער בתוכם שמעו שהרה"ק אינו מרגיש טוב ופסק מלדבר ר"ל ביום רביעי, ונעשה צעקה בהגרוע שטוב כל אחד צעק רבונו של עולם העלף, רבונו של עולם שלח רפואה שלימה כל, ובתוך הצעקות עלה הרה"צ ר' מאיר מקאזלאוו על הספסל ואמר בקול רם שהיות שהמצב של הרה"ק הוא מסוכן ע"כ יתן כל אחד ימים להרה"ק, התחילו האנשים לצעוק, זה צעק שנתן שבע וזה צעק שנתן חודש וכן כל אחד ואחד, אחר שעבר זמן מסים התפללו מנחה, הרה"ח ר' אהרן, אחר שחזר התפלל לפי העמוד, ובחזרת הש"ץ התפלל השמונה עשרה בבכי, וכשהגיע לרפאנו לא הלי יכול להמשיך בתפלתו ופרץ בבכי וכל האנשים אחרי פרצו בבכי, דעו גאנצער עולם האט געוויינט, אחר שגמחו להתפלל הלך כל אחד לביתו ואח"כ בשעה תשע וחצי שמעו שהרה"ק נסתלק, ונאספו גדולי החסידים בהחדר שהמתין לכנס להרה"ק, ובתוכם הגאון מטארינפאל ור' פייזש הל' ושוחחו בדלות של הרה"ק ואמר אחד מגדולי החסידים שכל אחד תתברך ונתעלה מברכותו ומהשפעתו של הרה"ק, הבעל מלאכה והסוחר, התלמיד חכם והאיש פשוט, פנה ר' פייזש להגאון מטארינפאל ואמר לו, כמדומה לי שגם כבודו הרגיש שנתעלה בתורתו ע"ב ברכת הרה"ק, ענה לו הגאון שאמת כן הוא.

וסיפר הגה"צ ר' אלעזר בריזל (שליט"א) [צ"ל] ששמע ההספד שנשא הרה"ק ר' יוסף חיים זאנענפעלד צ"ל על הרה"ק מהר"ד מבעלזא, התחיל בבכי ואמר הוא הי שר התורה רמז לזה שנסתלק בל"ב חשוך ובהתורה יש ל"ב אותיות, וגם שנסתלק שלושים יום אחר שמחת תורה. (שיח זקנים)

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

על הצדיקים

הרה"ק רבי ישכר דוב מבעלזא זי"ע
כ"ב חשוון תרפ"ז

נכתבה בספרו בית יצחק תשובה בהלכה, והרבה מספרי הש"ת של גדולי הדור המפורסמים מפלפלים בחידושי, וניסו ליישר קושייתיו, כהגאון ר' שמואל ענגיל צ"ל רבה של ראדימישלא הגאון ר' מאיר אראק צ"ל רבה של טורנא, הגאון ר' מאיר שפירא צ"ל רבה של לובלין ועוד, וגם העלה בסכת הרבה מחידושי, ובעז"ר נאבדו בתקופת השואה.

☆☆☆

ביום כ"ג שבט תרנ"ד עלה בסעודה השממה אביו הק' רבי יהושע זי"ע והחסידים נתנו עיניהם בהרה"ק מהר"ד אבל הוא סגר עצמו ולא רצה לקבל על עצמו בשו"א את של ההנהגה, אבל זקני החסידים וביניהם גדולי הרבנים חסיד בעלזא הפצו בן, או אז הסכים לקבל עליו את של ההנהגה. תיכף כשקיבל את ההנהגה ליח התחיל להנהיג את עדת צאן מרעיתו ביתו שאת, ואלפי חסידים ואנשי מעשה הנה אלזי מכל פינות תבל, ונדעו בכל חובי תבל כפועל ישועות, ואף הוא בעצמו העיד כמה פעמים על גדלות בקריאת הקיוטל וכדומה, ומסופר בספר שיח זקנים בזה"ל שמעתי מהרה"ח ר' יחזקאל אייזנרפער נ"י, ששמע מהרה"ח ר' הערצק יאקאבאוויטש ע"ה שפעם אחת בערב ראש השנה אצל הרה"ק מהר"ד מבעלזא כשהי' מאד מאוחר ודחפו החסידים להתברך ממנו, אמר הרה"ק בהמות וואס שטופט עטין ענק? ווען איך ליין א קוויטעל פארליפט מיר די בליט און מוח. אף גם בעניני חחיות השפיע על בני קהילתו מלוא חפניים וגדולי הדור אמוה עלי, שלמי שנתן לו שלום און ער האט נאך

נולד בשנת תר"ד, בטרם אצרך בבטן ידעתי, מקרא זה יתן להמליץ עליו, שנים רבות לפני שנטל, חזה בעל אוהב ישראל ז"ע ברחוק דקדו כי עתיד הוא להחליף ולהאיר פני תבל בקדושתו, הי זה כאשר שבת זקני הגה"ק השר שלום מבעלזא זי"ע אצלו, ומנהגו הי לכבד את הצדיקים ששבתו במחציתו בברכת המזון, ואילו הם חזו ומבדו אותו, וכן נהג גם השר שלום, אף הרה"ק מאפטא מיאן לברך, באמוה לו שרצו שהוא יברך, לאחר מן שאלו בנ הרה"ק ר' יצחק מאיר מניזקוב זי"ע מה ראה לשנות ממנהגו, ולמה חזר וכבד את הרה"ק מבעלזא בבהמ"ז, ענה הרה"ק מאפטא שני תשובות בדבר ראשית מכל הנוכחים לא הי מי שהבין את דברי תורתו אלא הוא בלבד, ושנית ענינים בנך להשתדל עם בניו, ומשידוך זה יולד בן שיאיר את השלם, לימים נשא הרה"ק מהר"ד מבעלזא את בתו של הרה"צ ר' שמואל אשכנזי צ"ל חתנו של הרה"ק מניזקוב, ולהם נולד בן ה"ה הרה"ק מהר"ד.

זקינו השר שלום חיבבו מאוד, פ"א הושיבו על ברכי הק' ולחש לו באזנו דברים רבים כשנשאל לאחר מן ע"ב אביו מה לחש לו, ענה שאינו זוכר כשגדל חזר אביו ושאלו שוב על כך, ושוב ענה שאינו זוכר, כך חזר הדבר בתקופות שונות, וק בשעה שנסתלק אביו הרה"ק מהר"ד לאחר שישב על כס הרבנות בעת הקבורה נזכר בדברי זקינו, וזה הי הדרכה וחיזוק על התמנות לרבנות.

☆☆☆

כשהגיע לפרקו נעשה לחתנו של הרה"צ ר' ישעי משולם ושא צ"ל בנ של הרה"ק ר' אהרן מטשערנאביל זי"ע, ונשאר שם בטשערנאביל לאחר חתונתו אצל זקני שקיבו במיוחד והשתעשע בו, ושקד והתייגע בתורה משך חב שעות היממה, עד לבואו הי מפנים כל השאלות של החצר בטשערנאביל להגה"ק ר' מרדכי חב זי"ע מהאראסטסיפל לאחר מישואז הודיע כי מהיום והלאה אינם צריכים לפנות אליו אלא ימולים לשאול בכל השאלות המתעוררות למהר"ד.

קנה לו שלימות בכל הש"ס בבלי ירושלמי רמב"ם טור ב"י וב"ח היו שגורים על פיו ממש, ועלה ונתעלה ונדע בישראל כגאון עולם, עד שאמר עליו הגאון האדיר רבי יצחק שמעלקס בעל הבית יצחק זי"ע שסבחותיו הן כסבחות הרשב"א, וגם

7

קיצור מפרקים הקודמים

באמצע הדרך, בתוך היער, נפלו עליהם שודדים מזוינים, שדדו והמסו את כל האוצרות שהיו על העגלה, והיכו את ירוחם עד כדי מות, ורק תיבה אחת של ספרים השאירו הגזלנים עם הילד, ושם היה מונח ספר תורה הקדוש שכתבו עזרא הסופר.

שלמה התחיל לחפש את הדרך לצאת מהיער, כשהוא לוקח עמו את תיבת הספרים, והנה הוא שומע קול של רכב וסוס מתקרבים לקראתו, בתוך העגלה ישב הפריץ, וכשראה את המזוזה הנורא הלך הוא בעצמו להביא אנשים מתוך העיר בכדי לבוא לעזרתו של הילד ולטפל בגומות המים המונחים לפניו, ואת הילד שלמה למח הפריץ לביתו.

כעבור כמה שעות נסיעה, הגיע הפריץ
 יחד עם שלמה'לע ונכנסו לארמונו של
 הפריץ, שניהם היו שקועים במחשבותיהם,
 הפריץ חש מהרגע שבו יפתח דלת ביתו,
 ורעייתו הגראפין תראה אותו עם הילד, ומה
 תגיד על רעינו לגדל את הילד בתוך ביתם
 ולוידע אותו ליורשו, ולעומת זה שקע
 שלמה'לע בהרהוריו ועבר במחשבתו הקטן
 את כל אשר אירע לו באותו לילה הארוך,
 שסגנן עיניו נהרג אביו בידי שודדים
 וחמסנים.

דווקא מצא רעיונו של הפריץ חן
בעיניה של רעייתו, והסכימה לגדל את
הילד בביתם, ולהועיד אותו כיוורשם הפרטי,
וכך מצא שלמה'לע הקטן את עצמו מתגדל
בבית גוי. פריץ, רחוק מהוריו ובני עמו.

בבחילה ניסה את עצמו להימנע ולהיות אחד עם בית הגוי, כל יום כשהתעורר בבוקר מלמל לעצמו מודה אני, ולפני כל מאכל שהכניס לפיו בירך, וכשלא ראה אותו הפריך, התפלל, חזר על לימודיו שלמדו אמו, גם את הקופסא שהשאיר אביו עם הספרים שמר לעצמו כאות היחיד שישאר להוריו.

והנה לא ארכו הימים ונטש את כל זה, בהיותו בבית גוי, ולא סתם גוי מן השורה, אלא פריץ אשר כל תאוות עולם הזה פתוחים לפניו, ומה שרק רמז שרועה קיבל על טס זהב בלי פיקפוק, כלום לא חסר לו, במשך הזמן מצא התענוגים התמידים בבית הפריץ חן בעיניו, והתחיל קצת לנטוש את דרכי התורה, עד שבתוך זמן קצר מאוד נטש הכל, ועזב את קשרו עם עם ישראל וזעם תפילותיו.

לאור זאת, ביום אחד לקח את תיבת הספרים שנשאר ממשפחתו, וטמן אותו בתוך המרתף של הפריץ, כשחושב שביום מן הימים כשיהיה לו הזדמנות לעזוב את המקום ויחזור לעמו, אז גם יצרך אותו את התיבה וילמוד בספריו הקדושים.

כך עבר שנה ועוד שנה, שלמה'לע התרגל כל כולו לביתו של הפריץ, לתענוגיו ולמנהגיו, וחי כגוי לכל דבר, כשהתגדל נסע ללמוד בבתי ספר הגדולים בעיר הבירה, והיות שהיה מבורך בכשרונות הצליח בלימודו, והיה נחשב לאחד מהתלמידים המוצלחים ביותר.

כשהגיע לגיל העשרים לקח לו אשה, וכמובן מאילו שאשתו לא היתה מזרע היהודים, אלא, גויה נוצריה בת לאחד מהפריצים הגדולים בעיירה הקרובה, והוא עם אשתו נסעו יחדיו לגור בבית הוריה.

אחרי כמה שנים שגרו בני הזוג בביתם של הפריצים ממשפחת אשתו, קיבל שלמה'לע - הכיום "סערגי" פטראוויטש - שאפניקאו" - מכתב מבית אביו הפריך, תוכן המכתב היה הודעה שאביו הפריך מת וכבודו מתבקש לחזור לעירו לבוא להורישו, היות שהוא היורש היחיד שנשאר מכל בני המשפחה.

אמו הפריצה עדיין היתה בחיים, אבל לא ארכה הזמן וגם היא מתה, וכך הפך סערגיי להיורש היחיד של כל בית הפרוץ שהיה מלא באוצרות וחפצי ערך ויירושת.

אבל גם כאן לא נסוג הכלל הידוע:
 "עשו שונא ליעקב". אשתו, עם רוב עשרה

ושובה לא נגרעה ממנה שנת ישראל, כל היום וכל הלילה דברה ודברה בגנות היהודים, בידעה שבעלה מקורו הוא מעם ישראל וברצותה למחוק כל זיק של קשר ליהדות מליבו, לא פסקה מלהשמיץ את היהודים ולדבר בגנותם.

כמה ששלמה ניסה לא לשית לב לדבריה, בכל זאת מילה פה ומילה שם הצליחה להחדיר ללבו, ובמשך הזמן החל להבין כדבריה שהיהודים הם מגונים והם חליה סכנה לקיום הע"ל, עד שבבר היה ברצונו של שלמה למחוק כל רגש וקשריו עם עמו היהודים, ואף הוא הרבה לדבר בגנות חשב ישראל וכן הרבה לדבר נגד יתרו, ובזה חשב לעצמו שיטור מהנקודה פנימית שבתוכו שהחליט מימם לפעם.

אמו הכשרה של שלמה אשר כל דאגתה בחייה היתה לגדלו ולחנכה על דרכי התורה, ראתה משמי מעל כל הנושה עם בנה שלמה, ולא היה לה מנוחה בעולם העליון, ופועולות רבות עשתה משמי מעל בכדי להחזיר את בנה למוטב, כמעט בכל יכלה התגלתה אליו בחלום, ודיברה על לבו שיעזוב את אשתו הנוכריה, ויחזור לעמו ולדתו, אולם שלמה כבר היה כל כך שקוע במעשיו הרעים ומרוחק אלפי מילין מעמו ומותורו עד אשר כבר לא שת לבו לדברי אמו ולתחנוניה. אמו התחננה אליו בחלומו כשדמעותיה בעיניה שאין לה מנוחה בעולם העליון בגלל מעשיו, אבל לא פעלה אצלו כלל.

מן הקל אל הכבד עברה אמו, בתחילה
ניסתה לשכנעו במילים יפים שישנה דרכו,

אבל כאשר גם זה לא פעל, התחילה לדבר עמו קשות, שבאם לא יעזוב דרכו אז הוא עתיד ליתן את הדין. ובאם לא ישית את לבו לדבריה תפעול היא שיקחו אותו מזה העולם, אבל גם דברים אלו לא השפיעו עליו, ולא האמין שדבר זה יכול לקרות אצלו יום אחד.

אמו, בראותה שאין לה מנוחה בעולם העליון, עשתה הלכה למעשה, ובוקר אחד בזמן אשר שלמה'לע בדרך כלל התעורר, הוא לא קם, ומצאו אותו שוכב ללא רוח חיים.

כמובן שששתו הנוכריה לקחה את דבר מותו ללב, וציערה את עצמה על זה מאוד, ולגודל שנאתה לעם ישראל טענה שידי יהודים באמצע, ובוודאי הם גרמו למות בעלה, אע"פ שהיא עצמה לא ידעה כיצד, אבל בוודאי היהודים אשמים, מכיוון שהם אשמים בכל צרות העולם.

שלמה'לע השאיר אחריו אלמנתו עס
שלשה בנים, גם בהם הרבתה אלמנתו
לדבר בגנות היהודים, והשירשה בהם את
אמונתה שהיהודים אשמים במות אביהם,
וגם השנאה הנחילה בהם. עד שלא
השאירה מקום פתוח בלבם לחשוב על דרך
אחרת, שאולי היהודים טובים, וכאשר
הרגישה שמשילת החרש שנת ישראל
עלתה בידה, ורותה נחת מזה.

ביום מן הימים ירדה אלמנת שלמה'ע לבקר במרתפה, ויהי אך כשירדה נדפץ רגלה בתיבה קטנה, תיבה עתיק ישן נושן, התיבה מצאתה חן בעיניה והחליטה לקחת את התיבה אתה ולהעלותה לביתה בכדי לבדוק.

מיד קראה למשרתה שתבוא לעזור לה לעלות את התיבה העתיקה לביתה, בהירות עצומה העלה המשרתת את התיבה ויחד התחילו לפתוח את התיבה ולראות מה נמצא בתוכה, אך נדהם לבם כשפתחוהו, הרי יש בה ספרי קודש, ספרים של יהודים, הדבר עוררה את חמתה, יתכן שבביתה ימצא חפצי יהודים, איך זה יכול להיות.

מיד ציונה למשרתה להכין אש עם עצים, ולהדליק מדורה, והיא בעצמה התחילה לקחת כל ספר וספר בידה והשליכה אותם לתוך המדורה, ועל כל ספר צעקה מעמק לבה "עוד יהודי נשרף" כשצוירפה עם ההשלכה תפילה שיחשב פעולתה כאילו זרקה יהודי ממש לתוך המדורה.

והנה כשגמרה לשרוף את כל הספרים, נשאר דבר אחד, תיבה בתוך תיבה, ובחב שנתה ציוותה להשליך גם זה לתוך המדורה, אולם כאשר זרקו את התיבה לתוך האש, והאש התחיל לקלף את ציפו הכסף, ביקשה המשרתת לעברתה להפסיק, משו שצנץ בעיניה, דבר דומה לכסף זהב, אולי יש שם אוצר גדול של כסף זהב ואבנים יקרות וחבלי להפסיד את זה.

כיבו את הדליקה והוציאו את התיבה, והתחילו להתעסק עם זה, אבל הדבר היה לפלא, הם התחילו לחפש את פתח התיבה, הפכו אותו מצד לצד, אבל אין... הפתח נעלם.

המשך יבוא אי"ה

[illegible]

זה השולחן אשר לפני ה'

ברוך שהחינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה, אשר עת משיח הוא לנו, עת שמחת גזע קודש מבית רבותינו הקדושים עצי התמרים, ואף גם זאת שנזכה ונראה את מלכינו איתן אדונינו יושב בראש המסובין, ונזכה להנות מאור זיו והדרו בקודש, והנה ספרן של צדיקים, מלאים זיו ומפיקים נגה מעלת ההסתופפות בצל הקודש, וגודל קדושת מעמד זה השולחן אשר לפני השם, והשפעתה ברוחניות ובגשמיות על כל המסתופפים בצל הקודש בשעה נעלית זו, אשר על כן אמרנו ללקט ולקבץ אל מקום אחד, את מעלותיה, ועניינה, מנהגיה, ויהא רעווא, שכאשר זכינו לסדר את סדר הליכותיה, כן נזכה גם לעשות ולקיימו בפועל, ונזכה להנות מנועם אור זיו שכינתו, ונשאוב מלא חפנים השפעות טובות לנו ולכל ישראל אמן.

כאילו נהנה מזיו השכינה

הנה גודל מעלת זה השולחן אשר לפני השם, מצאנו בדברי חכמינו ז"ל (ברכות סד), ואמר ר' אבין כל הנהנה מסעודה שתלמיד חכם שרוי בתוכה, כאילו נהנה מזיו השכינה, שנאמר ויבא אהרן וכל זקני ישראל לאכל לחם עם חותן משה לפני האלוקים, וכי לפני אלוקים אכלו והלא לפני משה אכלו, אלא לומר לך כל הנהנה מסעודה שתלמיד חכם שרוי בתוכה כאילו נהנה מזיו השכינה.

והנה כמה וכמה אופנים נאמרו ונשנו בביאור דברי חז"ל, ואיתא בספר מרגניתא דבי רבנן שהקשה הרה"ק ר' יעקב שמשון מקארין ז"ע, שלכאורה למה הוא כאילו נהנה מזיו השכינה, וכי מה עשה חוץ ממה שגופו נהנה מעצם הסעודה בבשר ויין, וכי משום זה בלבד הוא כאילו נהנה מזיו השכינה, ותי' דהכי פירוש, דמייירי במי שאינו נהנה מגוף הסעודה, אלא נהנה מזה שת"ח מסובין בה, לכן הוי כאילו נהנה מזיו השכינה כי הת"ח נקרא בזוהר אנפי שכינתא.

וכעין דברים אלו אמר רבינו הק' בעל ברך משה ז"ע, בשם מרן רבינו הק' בעל דברי יואל ז"ע, ששמע מפה קדשו בעת אשר שם לדרך פעמיו אל שולחנו הטהור, של דו"ר הרה"ק ר' ישעי' מטשחוב ז"ל (מובא בברך משה פר' יתרו), שפירש את דברי חכמינו ז"ל, כל הנהנה מסעודה שתלמידי חכמים מסובין בה כאילו נהנה מזיו השכינה, שלכאורה צריך ביאור הלשון כל הנהנה, דלכאורה הו"ל כל האוכל, וביאר דהא דאמרין שלאחר האכילה שוב אין האדם תאב לה ונמאס בעיניו, היינו דווקא בסעודה שאינה של מצוה, אבל בסעודה שת"ח מסובים בה, הרי תכלית המכוון בסעודה זו אינה האכילה הגשמית, אלא לשמוע את דבר השם ולהנות מעבודתם הרוחנית של התלמידי חכמים, ולכן מעלתה שוה ללימוד התורה, שאף לאחר הסעודה עדיין יערב לנפשו ותאב לה, וזה שדקדקו חז"ל בלשונם כל הנהנה מסעודה שת"ח מסובים בה, היינו שנהנה הנאה רוחנית מסעודה זו, כאילו נהנה מזיו השכינה, פי' שמעלתה שוה כהנהנה מדברי תורה אשר גם לאחריה עדיין יערב לנפשו.

קיום מצות ובו תדבק

עוד מצאנו בגודל מעלת ההשתתפות בשולחנם הטהור של צדיקים שבזה אנו מקיימים מצות עשה של ובו תדבק, וכ"כ הרמב"ם בספר המצות מצות עשה ו' וז"ל: והמצוה השישית היא שצונו להדבק עם החכמים ולהתייחד עמם, ולהתמיד ישיבתם ולהשתתף עמם בכל אופן מאופני החברה במאכל ובמשתה ובעסק, כדי שיגיע לנו בזה להדמות במעשיהם, ולהאמין הדעות האמיתיות מדבריהם, והוא אמרו יתעלה ובו תדבק.

כל השפעת ימי השבוע תלוי בה

והנה הרה"ק ר' משה מקאזניץ ז"ע, הפליג ביותר בגודל קדושת השולחן הטהור, אשר כל השפעת ימי השבוע תלוי בה, וז"ל בספר הקדוש באר משה: והכל פועל להם הצדיק ע"י השבת קודש, וזה הרמז 'ומלכותו' דהיינו הצדיק שממליך להשי"ת כנ"ל, 'בכל' ר"ל בכל ימות השבוע, 'משלה' רמז נוטריקון מ'זמור שיר ל'יום השבת, דהיינו שכל צרכי ישראל של כל ימות השבוע, פועל להם הצדיק ע"י השירות ותשבחות, שמזמר ומשבח להבורא יתברך בשבת קודש בדביקות העצום והנפלא.

הלחץ והדוחק

ובספר הק' שפתי צדיקים להרה"ק ר' פנחס מדינאוויץ ז"ע (תלמיד האוהב ישראל ז"ע), הפליג בגודל מעלת הלחץ והדוחק בשעה גדולה זו, שמשכרה אנו ניזונים

בעולם הזה, וז"ל: שמעתי מהר הצדיק וכו' ר' ישראל אברהם בהרה"ק ר"ר זוסיא מאניפולי ז"ע נב"מ ביאר אגרא דכלה דחוקא, כי שכר שמיעה עצמה היא המצוה בעצם ושכרה רב לאין קץ, ושכר מצוה בהאי עלמא ליכא, אלא ה'דחוקא' היא הלבוש להמצוה וזה שנהנים משכרה בהאי עלמא, וזה אגרא דכלה דחוקא.

ומסופר שאצל הרה"ק ר' מנחם נחום משטעפינעשט ז"ע, בן הרה"ק מריז'ין ז"ע, בחג הסוכות בשעת הסעודה, חילק לכל המסובין ראהו קור כנהוג, ונדחקו אז מאוד סמוך למקומו, ואמר אחד לחבירו בחשאי, הלוואי שבזכות זיעה זו שאנו מזיעים כאן מאוד נצל מחולי הזיעה, וכשמוע הרה"ק את הדברים האלה, הניח מידי את הפרוסה שאחז, ונאחו בסבך עומק מחשבותיו הקדושות, ונענה להם בזה"ל: אזוי זאגסטו, אז מיט דעם שווייס זאלסטו ניצל ווערין פון דעם היציקן שלאפקייט, דער טאטע ז"ל האט געזאגט, און איך זאג, אז די מענטשען וואס שוויצען ביי אונזער טיש וועלן נישט שוויצען גיהנום.

והנה לעומת זה מצאנו לכמה צדיקים אשר התרעמו על אלו הדוחקים, כמסופר על הרה"ק ר' יצחק אייזיק מזידיטשוב ז"ע, שלפעמים כשנדחו השומעים והפריעו את מנוחתו, היה זורק בהם מרה ואמר להם, ששרפים ואופנים רועדים מפניו, ומיד נפל פחד על כל הציבור ולפעמים היה מייחד את גערותו על איזה יחיד, מבלי להזכירו בשמו או לרמוז עליו באצבע, ואמר בסתם אם לא תתנהג בנימוס, הריני אומר לך מי ומה היו מעשיך גם בגלגולים הקודמים.

וכן סיפר הרה"ק הרבי ר' מנחם מנדל מרימנוב ז"ע, שפעם אחת היה העולם דוחקים א"ע לשמוע תורה מפי הרה"ק מאפטא ז"ע, ואמר הלא לחנם הוא, כי מי שצריך לשמוע ישמע גם מרחוק, ומי שאינו צריך לשמוע לא ישמע גם מקרוב,

גם הרה"ק היסוד העבודה מסלאנים ז"ע, הקפיד מאוד בדבר זה, ואמר לנדחקים, למה זה אתם נדחקים, הלא הארת הדיבורים השייכים לכל אחד הולכת למקומו, ואם יש הפסק של אדם העומד באמצע, הרי הוא הצינור שצריכים הדיבורים לעבור דרך אדם זה, וכאשר מאן דהו נדחק הרי הוא דוחה את הצינור שלו.

אכילת השיידים

והנה הציר העיקרי בשולחנם הטהור הוא קדושת שיירי המאכלים, והרה"ק המנחת אלעזר ממזנקאטש ז"ע בספר דברי תורה, הראה את מקור ושרש ענין זה בדברי חכמינו ז"ל, והוא בתלמוד ירושלמי סנהדרין פ"ח ה"ב, ר' יוחנן בצפרא הוי נחית לכנישתא, והוי מלקט פירורין ואכיל, (שבשחרית היה יורד לבית הכנסת, שישבו שם אתמול לקידוש החודש, והיה מלקט פירורין שנפלו בסעודה שאכלו לאחר קידוש החודש ואכלו, פי' קרבן העדה), ואמר יהא חלקי עם אילין דאכלין הכא ברומשא, (שאכלו כאן אתמול בערב, שקיימו מצות קידוש החודש, וגם הסעודה מצוה רבה הוא. פי' קרבן העדה), והרי זה מפורש דמסעודת מצוה צריכין לחבב ולאכול שיירי הפירורין, ושיירי מצוה מעכבין את הפורעניות, והיינו לדין, סעודת שבת וי"ט או שארי סעודת מצוה כגון ברית מילה ונישואי ת"ח וכיוצא, וגם הצדיק שאוכל בימות החול בכונות ויחודים, ה"ז סעודת מצוה ושייריה מעכבין את הפורעניות.

והנה ביותר נאמר גודל קדושת מאכלי הצדיקים בסעודת שבת קודש, כמבואר בדברי הרה"ק ר' יחזקאל מקאזמיר ז"ע (מובא בספר דברי ישראל), וז"ל: ועל כן נוסעים אל הצדיקים על שבת קודש, כי המה בהכנתם לשם קדושת שבת, ממשיכים שמא דקודשא בריך הוא, בתוך הסעודת שבת כנ"ל, וע"י שאוכלים על שולחנם לשם שמים, ומכניסים קדושת שבת שמא דקודשא בריך הוא, לתוך

הרה"ק ר' משה
מקאברין ז"ע אמר איני
מבקש מהשי"ת שום
שכר בעולם הבא, רק
שאזכה להיות שם על
שולחן רבותי.
(אור ישראל)

אמנם לעומת זה יש אשר ראו הצדיקים לנחון, שיחטפו החסידים בעצמם את השירים, כמו שמובא בספר זכרון טוב, שכן הייתה דרכו בקודש של הרה"ק ר' יצחק מנעשכז זי"ע, שבכל שב"ק היו מכניסים שירים של מאכל קוגל לשולחן האורחים, וכמה פעמים כשהיה נותן שירי הטעימה שלאחר קידוש שבת שחרית להנכנסין, והיו חוטפין עד כפול כדרך שאיתא בגמרא, היה אומר: כל דאלים גבר מחמת שמי שהוא שלו מוסר נפשו עליה, וכן באכילת שירים מי שיש לו שייכות לשורש נשמתו עם הניצוצין קדישין שבהשירים המגיעים לחלקו, הוא מוסר נפשו עליה, ואע"ג דלא חזי מזליה חזי.

ולא זו בלבד אלא שענין חטיפת השירים הוא תיקון לחטא דור המבול, כמו שאמר הרה"ק ר' יעקב ישראל מטשערקאס זי"ע, על מאמר הכתוב כי מלאה הארץ חמס מפניהם, ותרגם אונקלוס ארי אתמלילת ארעא חטופין, שענין אכילת שירים מצדיקים, הוא תיקון חטא דור המבול, שכל חטאתם היה בגזל ובחטיפה, כתרגום אונקלוס, וזה הוא הענין מה שחוטפין שירים, לתקן בהחטיפה את חטא דור המבול.

אמנם לעומת זה מצאנו לכמה צדיקים שלא היו סובלים את אלו החוטפים משירי מאכלם, כמובא בספר אוהב שלום אשר הגה"ק מורינו הרב שלום מקאמינקא זי"ע, לא היה גורס את אלו החוטפים שירים בלי דעת, ורק לשם חטיפה, והוא בעצמו לא היה נדחף אף פעם לחטוף שירים, וכך העיד מרן הדברי חיים מצאנז זי"ע: כשהסתופפתי בצל הרה"ק מראפשיץ זצ"ל, יחד עם ידידי הרב

מעיהם, המה נושעים ומתברכים בכל הטוב, וכל זה הוא במי שנותן את דעתו לזה, שרוצה לאכול אצל הצדיק להכניס בתוך מעיו הקדושה של שבת כאמור, אבל מי שתאב לאכול אכילה גסה גשמיית, הגם שאוכל שבת אצל הצדיק אינו מתפעל כלל עי"ז, ע"כ דבה"ק.

עבודת הצדיקים בחלוקת השירים

והנה רבינו הק' בעל ייטב לב זי"ע גילה לנו, אשר עבודה נשגבה טמנו להם צדיקי הדורות, בעת חלוקת שירי מאכלם בשולחנם הטהור, וכן כתב בספרו הקדוש בפרשתן וז"ל: ואקחה פת לחם וסעדו לבכם אחר תעבורו כי על כן עברתם וגו', עי' רש"י נלחץ לפרש אחר כן תלכו על אשר עברתם, ולי נראה כפשוטו, כי דרך הנוסעים לצדיקים, יש מהן שבאים כדי להתפלל עליהם להשפיע להם שפע פרנסה, וכן דרך הצדיקים בעת שנותן אוכל להבאים בצל קורתם מתפלל עבורם, כמו שהוא מרחם עליהם ונותן להם לאכול, כן ירחם השם עליהם וימלא אסמיהם בר ומזון, ובכל אשר יפנו יצליחו בשבתם בביתם ובלכתם בדרך, ואכילה שנותן שלהם הוא פועל דמיוני על העתיד, וז"ש ואקחה פת לחם וסעדו לבכם גם אחר תעבורו, שע"ז ישפיע לכם שפע פרנסה תמיד, כי על כן דייקא עברתם על עבדכם, לקבל שפע תמיד לא בשביל פת לחם של עתה, ויותר מזה אני אומר, כי לא על עצמם בלבד מתפלל הצדיק, כ"א על הכלל כולו גם על מי שאינו אתו במחיצתו, יבקש רחמים שכמו שהוא עושה כפי אשר תשיג ידו לזון ולכלכל אחרים, כ"כ ירחם הקב"ה על הבריות לזונם ולפרנסם, ולהספיק להם די מחסורו מידו המלאה והרחבה.

סדר חלוקת השירים

כמה וכמה דרכים ואופנים היה להם לצדיקים קדושי עליון בסדר חלוקת השירים, דהנה דרכו בקודש של הרה"ק משינאווא זי"ע היתה, שהיה מקפיד לחלק את השירים בעצמו, באמרו שרצוי יותר לחלק את השירים, מאשר להניח לחסידים לחטפם, שאם יחטפו אותם, עלול להגיע לאחד חלקו של חברו, ומאחר שהחסידים באים להוושע כל אחד בבקשתו המיוחדת, זה ברפואה וזה בפרנסה, א"כ כשהוא עצמו מחלק הוא נותן לכל אחד את מבוקשתו, אבל כשהחסידים חוטפים, עלול אחד לחטוף את חלקו של חברו, וכשעני מרוד מטופל בתריסר ילדים יבא להוושע בפרנסה, ויחטוף את השירים של חברו חשוק הבנים הוא עלול להוושע בבן נוסף.

זריקת שירים

והרה"ק ר' יהושע מדזיקוב זי"ע מבאר את דרך הצדיקים, אשר נהגו לחלק את שירי מאכלם בדרך זריקה, וז"ל בספרו הקדוש עטרת ישועה (ליקוטים שמו): בדרך הלצה מה שנוהגים הצדיקים לזרוק שירים של אכילתם לתלמידיהם וחסידיהם, יש לרמז זאת במאמרו ז"ל (כתובות ק"ג) זרוק מרה בתלמידים, כי תראה רמז אשר שירים של אכילה שהוא אל"ף כ"ף י"ד למ"ד ה"א, המילוי לבד עולה במספר מרה בתלמידים, היינו לזרוק שירים של אכילה לתלמידים.

לכל אחד מנתו המיוחד לשורש נשמתו

ועוד זאת יסופר, על דרך הצדיקים שהיו מכוונים לכל אחד מתלמידיהם, את מנתו המיוחדת לו לפי שורש נשמתו, כמסופר בספר שיח שרפי קודש שבשולחנו הטהור של הרה"ק ר' הענין מאלכסנדר זי"ע, הזכיר פעם אחת הרה"ק יחיאל פישל, איש אחד שלא היה לו עוד יין, ורצה שהרה"ק יתן לו, אבל הרה"ק מאלכסנדר נתן לאיש אחר, והזכיר עוד הרב ר' יחיאל פישל את האיש הנ"ל, והרה"ק נתן עוד לאיש אחר, כך היה כמה פעמים, עד שהרה"ק לקח את הגלעזל יין והביט בו ואמר, שהרה"ק מפרשיסחא פי', הכר נא למי זאת נרשמת, בזה"ל: אויף יעדען גלעזל וויין שטייט אויפגעשריבען פאר וועמען עס איזט, ולא נתן לאיש הנ"ל.

תקנת תלמידי הבעש"ט לאכול ברוב עם

ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם, לכאורה אינו מובן הלשון אשר תשים, אשר תלמדם מבכי ליה לכתוב, ברש"י פי' אשר תשים לפניהם, כשולחן הערוך ומוכן לאכול לפני האדם, וצריך ביאור כוונת המשל לשולחן ערוך ומוכן לאכול.

ויתבאר על פי מה דאיתא בעבודת ישראל, לפרש את מאמר הכתוב, וכי יזיד איש על רעהו להרגו בערמה מעם מזבחו תקחנו למות, דהנה ידוע בשם הרמ"ק, דאם בא לאדם מחשבה רעה, סגולה היא לגרשם מפניו שיאמר הפסוק אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה, ובזה פי' וכי יזיד איש קאי על היצר הרע, העומד על האדם להרגו בערמה, מעם מזבחי, על ידי הפסוק אש תמיד תוקד על המזבח, תקחנו למות לנצח את יצרו הרע.

ואפ"ל כעין דבריו דהנה ידוע שאנשי נוסת הגדולה תקנו להתפלל בציבור, ובימייהם אחריהם תקנו צדיקי הדור גם ללמוד בציבור ברב עם הדרת מלך, עד שבאו תלמידי הבעש"ט הקדוש זי"ע, ותקנו גם לאכול בציבור ולהנהיג שולחנות לפני השם, וידוע מהמובא בספרים הקדושים, בגודל מעלת העבודה באכילה בציבור, שמעלתו גדולה פי כמה מהרבה דרכים, לנצח את היצר הרע ולבערו מן העולם, ושולחנו של אדם דומה למזבח, וז"ש הכתוב וכי יזיד איש על רעהו כשיצר לב האדם הרע מנועריו רוצה להרגו בערמה, מעם מזבחי משולחנו של אדם שדומה למזבח, תקחנו למות שאז אם אכן הוא נימוח ואם ברזל הוא מתפוצץ.

ובימינו אלה בוודאי דבר חשוב זה שמתקבצים בני ישראל ביום השבת קודש, בשמחה של מצוה ובקדושת השבת, וישראל קדושים שמחים בזה שזכו להיקרא בשם ישראל, ובזה שנתנה להם היכולת להיות דבוק בהקב"ה צור כל העולמים,

וזהו ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם, לפניהם לשון רבים, וגם לא אמר אשר תלמדם אלא אשר תשים, ופי' רש"י כשולחן ערוך ומוכן לאכול לפני האדם, שהכוונה היא להשולחן הטהור אשר ישראל קדושים עורכים ברב עם, ובכך הם מלהיבים את לבבם לאביהם בשבשמים, כשהם מתאספים מדי שבת בשבתו בריקודין של מצוה, והם מתנשאים בשמחה של מצוה, בבחינת אן בעינן למהוי קמי מלכא, ובזמנינו אלה הוא דבר חשוב מאוד, כי בזה האדם מתעורר להתקרב אל בוראו, וז"ש ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם, תלמדם לא כתיב אלא תשים לפניהם, שישראל קדושים גם כשהם עסוקים במאכלם על שולחנם הערוך, הם מתלהבים ומתעוררים להתענג על השם וליהנות מזיו שכירתו.

ידוע שק"ז הקדושת יו"ט זי"ע, לא היה ישן במשך כל השבת, וטעמו ונימוקו עמו שהרי צריכים להיות בבחינת שומר שבת, ושומר הרי הוא אסור למעול בשמירתו ואיך אפשר לישון, ובכן בשבת קודש בסעודתא דחקל תפוחין קדישין, כשישראל קדושים מנודים שינה מעיניהם, עד השעות המאוחרות של הלילה, ומזמרים לכבוד שבת כלה מלכתא, הרי הוא בבחינת ישמחו במלכותך, ששמחים במלכותו של מלך מלכי המלכים, בשבת קודש שהוא שמא דקודשא בריך הוא, ולאות הוא בינו ובין בני ישראל, על ידי שומרי שבת ששומרים על השב"ק ואינם מועלין בשמירתו, ובבחינת ישמחו השמים ותגל הארץ ששמחה גדולה היא בשמים ממעל ועל הארץ מתחת.

(כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א,

קונטרס "א"ך טוב", דרשות שאמנם בחמשה ימי ביקורו בארה"ק בשנת תשנ"ט)

החברת

יסודי התורה

מחלקת חינוך ופיקוח

רחוב יפו 100

תל אביב 6100000

123456789

ביום חמישי (15.01.2024) יתקיים שיעור חינוכי מיוחד
 המכשירים את הדרך ללימוד התורה בצורה הטובה ביותר
למנוח לחיבת התורה ולקחת חבל
במסגרת השבועון והמסגרת למנוח של חברה

כינוס אנ"ש בארה"ק
ועמוד "ההתחברות קרן התורה"

יום חמישי 15.01.2024
 שעה 18:00
 יחד עם

מסיבת שבע ברכות רבתי
למנוח של חברה ולקחת חבל

מסיבת שבע ברכות רבתי
 ביום שני פרשת חיי שרה י"ט חשוון ה'תשפ"ד
 בשעה 18:00 אחה"צ
 באולם "לב האגודה" רח' חורבן 66 תחת הקומה
 הראשית

ב"ק מרחיב הגה"ק שליט"א
אשר יקים חברה קדישא וימלא נתיבותיו לנפשו ולעמו

מסיבת שבע ברכות רבתי
חברת יסודי התורה דיסטריקט ב"ב

אנו מודים לך על השתתפותך בשיעור חינוכי זה

הדרן עלך

ענייני סיום מסכתא

מנהג אמירת "הדרן"

והגם שפרשת בראשית לא נזכר בש"ס לקרותו בשמחת תורה הקדוש, מ"מ הרי זה כאילו הוא מפורש, כיון שבספר יצירה הקדוש (אה) כתוב 'נעוץ סופן בתחלתו', וכן הוא

בחינת מחול ובחינת היקף ובחינת גלגל דהדר כימי השמים החדשים הנעשים מחידושי תורה הקדושה כידוע, והתורה הקדושה רחבה מני ים אוקיינוס המקיף העולם, וארוכה מארץ מדה בהיקף, ואין מוקדם ומאוחר בתורה הקדושה, ומקובל בידינו לומר בסיום מסכת הדרן עלך וכו' שהוא בחינת דיקף, וכן אסמכתא דאל תעמוד על הפרק.

(אשל אברהם, בוטשאטש, סי' תרס"ט)

אמירת בני רב פפא שבעה פעמים

דארו בר פפא בפרק אלו טרפות, והם אחד עשר בני רב פפא סבא שהיה בזמן רב, ומהם בני רב פפא שהיה מומן אביו ורבא, ואלו הם: דארו, סורחב, רכיש, רפרם, אבא, אסא, רמי, חיינא, אבא מר, נדמן בר פפא. ושמעתי שאבא מארי ז"ל שקבל מהזכמים הזקנים וזכרם לברכה שמועילים לשכחה. ושיאמרו אותם שבעה פעמים, ושזה הסגולה יש לה כמו בזכירת אליהו.

(ספר יחזקאל ל"א זכות, מאמר ב')

אמירת פלפול ודרוש

יש נוהגים לומר 'הדרן' בסיום מסכת הגלמודת ברבים ולקשור תחילתה עם סופה בדרך הפלפול והדרוש, על שם שאמרו (ברכות י'): כל פרשה שהיתה חביבה על דוד פתח בא' באשרי וסיים בא' באשרי, ומפרשים תוס' (דה כל) לאו דוקא פתח באשרי וסיים באשרי, אלא חתימה מעין פתיחה. (שערי הלכה ומנהג, יו"ד ס"ט ח"ג)

לאכול דגים

רבי פנחס צימעטבוים נסע פעם לקרעניץ בימים שבין ראש חודש לתשעה באב, להקביל פני רבו הגה"ק משינאווא זי"ע, ועשה שם סיום מסכתא, וכשבא רבו לסעודה זורה שיביאו דגים לסעודה כיון שסעודת מצוה צריך להיות עם דגים. וכן הגה"ק מנאסאד אמר בשם מרן הקדוש משינאווא זצ"ל, שבסעודת סיום מסכת צריך שיהיה דגים.

(דברי יחזקאל החדש, עמ' קכ')

לשתות יין

בפסוק יין ושכר אל תשת אתה וכו' (ויקרא י' ט'), בתיבת "אתה" יש פסיק לפניו וכן לאחריו, ושמעתי מהרב הקדוש מוהר"ד אריה לייביש שליט"א מבערזאן שפירש הפסוק בשם זקנו הרה"צ הקדוש מראפשיטץ זצוק"ל: "יין ושכר אל תשת אתה", היינו כשאתה לבדך תהיה בביתך ותרצה לשתות יין, אז בא הכתוב לזרז אותך שלא תשתה, רק מתי תוכל לשתות יין, "ובנין אתך", היינו כשתעשה שמחת נישואין לבניך, אז תוכל לשתות יין, וכן "בבואכם אל אהל מועד", היינו כשתעשו הנזכרת הבית, אז תוכל לשתות יין, "ולא תמותו", היינו כשיוקם מחליו

ויעשה סעודת הודאה, אז תוכל לשתות יין, "חוקת עולם לדורותיכם" חק זה מילה, כשתעשה ברית מילה אז תוכל לשתות יין, "ולהבדיל בין הקדוש ובין החול", היינו בקידוש וכן בהבדלה, אז תוכל לשתות יין, "ובין הטמא ובין הטהור", זה פורים, כי חייב אדם לבסומי בפריא עד דלא ידע בין ארור המן שהוא טמא, לברוך מרדכי שהוא טהור, "ולדורות את בני ישראל את כל החוקים", היינו כשתעשה סיום הש"ס או סיום מסכתא, אז תוכל לשתות יין, אבל לא כשאתה לבדך בביתך.

(טעמי המנהגים, עניני שבת דף קע"ט)

לברך "שהשמחה במעונו"

היה נראה לברך שהשמחה במעונו בסיום מסכת, דאין לך שמחה יותר לפני הקב"ה אלא שמחה ורינה של תורה, וכן הוריתי פעם אחת הלכה למעשה ונתבלבל השמחה במהומות גדולות ועל ידי סיבות קשות, ותליתי הסרדון בי שעברתי על דברי רבותיי, שלא שמעו מעולם דבר זה. (יום של שלמה, בבא קמא סי' ל"ט)

לומר "מגדול"

יש אומרים שגם בסעודת מוצאי שבת אומרים מגדול וכו', ולפי זה נראה שגם בסעודת חתן או סיום מסכתא יש לומר מגדול, כיון שיש הארה של מצוה.

(כף החיים, סי' קפ"ט אות י"א)

אמירת תחנון ביום הסיום

הא דאמר עבידנא יומא טבא ולא אמר עבידנא סעודה לרבנן, נראה לפרש בס"ד כי היה מנהגם להחזיק אותו היום בתורת יום טוב מתחילת הסעודה שמתחילים בה קודם מנחה גדולה לענין שלא יאמרו ויודי בתפלת מנחה, כמו דין סעודת חתן וסעודת מילה, וכן נוהגים פה עירנו בסעודת סיום מסכת, שאין אומרים ויודי בתפילה שמתפללים במקום סיום המסכתא והסעודה.

(בניהו, שבת קי"ח ע"ב)

כשיש סיום מסכת לאחר מבני הכנסת אין אומרים תחנון כלל, כי הוא יום טוב לכל רבנן ולכל התומכין והעוזרין, ותומכיה מאושר. (שלחן הטהור, סי' קל"א רס"ו)

מנהג ימים שאדר הסיום

זאת לפנינו בישראל, נהגו לעשות יום טוב גם ביום שלאחר סיום המסכתא, וכמובא בפתחי תשובה (יורד סי' רמז סק"ח), עיין בתשובת חוות יאיר (סמן ע') שכתב דהוא הדין יום של אחריו כנהוג, שהיה שלמה המלך ע"ה עשה משתה שבעה ימים ואפשר שגם שאחר אחריו כמ"ש גבי שבע ברכות מחמת העלולא.

ואין עושין סיום על כל סדר וסדר, רק בסיום כל הששה סדרים, ועושין שני ימים משתה ושמחה, והגדול שבהם או האב"ד מסיים בדרשה נאה בביתו וכו'.

(מנהגים דק"ק וורמישא, אות רס"ב)

ובתשובת מהר"ם מינץ התיר לאכול לאבל בסעודת סיום, אכן מה שנהגו מקרוב וכו', כן חבורות לומדי תורה שהאבל אוכל בסעודה שניה לסיום, איסור גדול הוא.

(יוסף אומץ, עמוד רע"ג)

מוסדות יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

פעיה"ק ירושלים תובכ"א

ברוכים הבאים בשם ה'

בחדרת כבוד מקדמים אנו בברכה, את פני אורחינו הדגולים, כאו"א בשמו הטוב יבורך

מוה"ר **בן ציון אלכסנדר ווערצבערגער** הי"ו מוה"ר **יעקב יוחנן קליין** הי"ו

מוה"ר **מנחם גרשון לעבאוויטש** הי"ו מוה"ר **וואלף פערל** הי"ו

מוה"ר **יצחק טייטלבוים** הי"ו מוה"ר **שלמה צבי עקשטיין** הי"ו

מוה"ר **מאיר פערל** הי"ו – מנהל האפיס

הן המה העומדים על הפקודים לשרת בקדוש בתור

חברי הנהלת מוסדות יטב לב

ויום ולילה לא ישבותו להרבות פעלים לטובת מוסדותינו הק' פעיה"ק ירושלים ת"ו

לדגל הופעתם פאר בשערי ארה"ק לדגל השמחה בחצרות קדשינו

ברכת ציון וירושלים תמיד תלוה אותכם, להצליח בכל מעשה ידיכם, וראו בטוב ירושלים כל מי חייכם, עדי נזכה לביאת גואלינו, ומלכינו בראשיתנו, במזרח בימינו, אכיה"ר.

המבקלים פניכם בברכה בהוקרה והערכה: הנהלת המוסדות

סלל רבנים

שע"י **כולל למצויים "יואל משה" ד'סאטמאר**

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

גם ברכות יעטה מורה

בקול רנה וישועת, ומשטי מרומא יעלאת, הננו משגרים ברכותינו אל מל מלך הדרת נאור דאי מורה, כקן נפלא בסמכני התורה, עופה כשלמה אודת מורה צדק במרידא, בקלה כבהמורה, משגתו ערובה וסודות, כשמלה ברורה, כמנעם וכסברא ישירה, מסור בלויז' לרובם קרן התורה בתוכים כוללית, בנתיבות תהלה להוריכנו, כלי סחוק ברכת, אשרינו שלנו כבת, כי לו נאזר, כי לו יאת.

הרב הגאון

רבי יהושע אשר כהנא שליט"א

ראש כוללינו

רב דבחי"ד משכנות הרועים - ומו"ץ פעיה"ק ת"ו

לדגל יום שמחת איזוים בנו למז"ט

וידיר סלפנין ד' אלקיט, שרצה לפניך עתירנו, יצו ח' אתו את הברכה, בדרבצת תורה ויראה בתהלה, ואך טוב וחסד ישנן באהלו כל היוםם, עדי נזכה לתשועת עולמים, אמן.

החומים בברכת התורה

הנהלת הכולל - רבנן ותלמידיהון

קהל יטב לב דיסאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

פעיה"ק ירושלים תובכ"א

ברכת מזל טוב

באותות כבוד ויקר וברנשני גיל וטמחה, הננו משגרים בזה ברכותינו ואיחולינו, אל מול ידידינו אנ"ש פעיה"ק.

הרב הגאון ר' **יהושע אשר כהנא** שליט"א ראש סלל רבנים דקהילתנו תקן רב דביחי"ד משכנות הרועים - ומו"ץ פעיה"ק ת"ו **לרגל אירוסי בנו**

הר"ר **דוד דוב דאוידאוויטש** הי"ו

והחתן החדה ר' **אשר אנשיל שווארץ** שליט"א

לרגל הולדת בתו – נגדתי

ה'קידוּסא רבנו' בבית מדרשינו 'יואל משה' בני ברק

הוצאות הגליון הנדבב ע"י

הר"ר **יואל היילברון** הי"ו

לע"ג הבה"ח יעקב ב"ר משה ז"ל

Cong. Yetev Lev
D'Satmar
& INSTITUTION

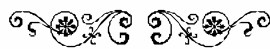

קהל יטב לב
ד'סאטמאר
ומוסדותיה

ביהמ"ד "ברך משה" • קרן הבנק • תלמוד תורה "יטב לב" • ישיבה קטנה "יטב לב" • כולל למצוינים "יואל משה" • כולל רבנים • כולל ערב "ברך משה" • שיכון "קרית יואל" • התאחדות אברכים "יואל משה" • חבורת "יסודי התורה" • מפעל צדקה וחסד "יואל משה" • אירגון "שמוע תשמח" • גמ"ח "זכרון אלעזר"

רח' יונה 20-22 • עירי"ק ירושלים תובב"א • ת.ד. 57838 • P.O.B. • JERUSALEM • YONA ST. 20

בני עיון יגילו במלכם

בשיר מזמור לתודה, בחרדת קודש וברגשי גיל ורעדה, לשמו הגדול נגידה, חסדיו המרובים נספר בירושלים ובערי יהודה, על רוב טובו וחסדו עמנו, אשר כולנו נזכה בנערינו ובזקנינו, לקבל פני מלכינו, הדרת גאון עוזינו, עטרת תפארת ראשינו, מאור עינינו, נזר תפארתינו.

כ"ק מרן אדונינו מורינו ורבינו הגה"ק שליט"א

לרגל חופעתו כבוד בשערי ארה"ק
לפאר בראש השמחה בחצרות קדשינו

מלך ביפיו תחזינה עינינו, נשיא אלוקים בתוכינו, יראו עינינו וישמח לבינו, ובכפות תמרי"ם יסבך עלינו, בדרכי התורה והיראה המסורה לנו לנהלינו, בהוד תורתו וקדושתו לחזקינו ולאמצינו, ומבארו הגדול שפע קודש להשפיענו, לנו ולבנינו ולדורותינו, ונזכה להסתופף בצל הקודש כל ימינו, עדי נזכה לביאת מלכא משיחא גואלינו, ובראשינו מלכינו, באנפין נהירין ינחינו, במהרה בימינו.

החותמים בראת וחרדת הקודש

הנהלת הקהילה - הנהלת המוסדות

בית דין ישיבת עיון כי גדול בקרב קדוש ישראל